

העם

נגד מי?

כיצד מצליח שלטון לכופף חוקים בלתי-דמוקרטיים, מבלי לקומם נגדו את כל האוכלוסייה?

יש לכך תשובה פסיכולוגית. כל אורח סבור כי החוק יופעל נגד אורח אחר, הן שגוא עליו.

על כן, כאשר פונה החוק נגדו, הוא מופתע לגמרי, ובבלבו הרגשה סתומה שנגרם לו עוול משחע.

רעיון מסוכן. כך קרה למפ"ם בפרשת אהרון כהן (ראה להלן). היא הצביעה ב"כנסת בעד חוק קטלני — מתוך אמונה שלמה ושלחה כי הוא יופעל רק נגד מקימי. כאשר נפל החקא איש שלה לקרבן החשוב הראשון, זעקה חמס.

כך קרה גם השבוע לציבור המהנדסים. מזה 13 שנה מופעלים בארץ חוקי-חירום נגד המישית מן הציבור — המיעוט הערבי. אך פרט לכמה אנשימצפון בודדים, לא קמו האקדמאים הישראליים למלחמת-קודש נגד החוק המחפיר. שהרי הוא הופעל רק נגד ערבים.

השבוע ניתן לאותם אקדמאים לטעום מאותה מרקחת. כאשר התגברה והחמירה שביתת המהנדסים, הודיעה הממשלה כי תפעיל נגדם חוקי-חירום, המאפשרים לה ל"רתק אנשים לעבודתם.

זהו אחד ממאות התקנות, המאפשרות למעשה לממשלה, לכפות כל דבר על כל אורח, לאסור כל איש ללא משפט, להפיץ קיע כל רכוש ללא דין. תקנות אלה קיימות מימי הדיכוי הבריטי, ונשארו בתוקפן ב"חסותו של שר-משפטים ליברלי. כמעט לי איש לא היה איכפת — כי איש לא האמין כי יופעלו נגדו החקא.

באימה להשתמש באמצעים אלה נגד העילית המקצועית ברחוב העברי, צועדת הממשלה בנתיב מסוכן. היא עלולה להעלות בלב הציבור המשכיל במדינה את הרעיון, שכדאי לחסל את החוקים — לפני שאלה יחסלו את חרות האדם הישראלי, כעברי כעברי.

מנגנון החוועך

לא אתה - אתהו

שני מאמרים אינפורמטיביים פורסמו לי-אחרונה בעתונות העולמית אודות מנגנון החוועך הישראלי. תוכנם היה זהה לחלוטין, בהבדלי נוסח וסיגנון הנובעים מכך שהמאמרים נכתבו בידי אנשים שונים.

שני המאמרים תורגמו במלואם בעתונות הישראלית. אולם התגובה עליהם היתה שונה. על האחד נאמר "כתב שיטנה", בעוד השני צויין כמאמר של "שבח והילולים".

"התקפה שלוחת-ירסן". מאמרו של היהודי הסובייטי נ. ארליך, שפורסם תחת הכותרת "הציונות — מסוה למרגלים" ב"טרוד (מתחרז עם "חמוד"), בטאון האיגודים המקצועיים הסובייטיים, עורר בישראל סערת זעם וחימה שהקיפה את הממשלה, ה"עתונות והרדיו. הוא תואר כ"התקפה שלוחת-ירסן", כ"השמצה זידוגית", כ"מלאכת סילוף וזיוף אנטישמית".

העתונות הישראלית תקפה אותו עם קצף על השפתיים. משרד-החוץ מיהר להוציק את השגריר הסובייטי בישראל מיכאל בוד"רוב, בפניו הביע מנהל משרד-החוץ, הד"ר חיים יחיל, את "דאגת ממשלת ישראל ואת תדהמתה מן האשמות הדמיוניות", שב"מאמר זה.

באותה שעה עצמה החל העתונאי הבריטי ספטון דלמאר לפרסם בטאנדיי סלגראף הלונדוני סדרת מאמרים על "השירות ה"שאי שנאצר ירא מפניו", שהכיל כמעט את אותן העובדות שהתפרסמו במאמרו של ארליך בטרוד. אלא שהפעם לא רק ש"משרד-החוץ לא הזמין את השגריר הבריטי כדי למחות בפניו, אלא שהעתונות הישראליית כולה התמוגגה מנחת בפרסמה את תרגום המאמר.

הדבר הזכיר את הבדיחה המפורסמת, אודות הצעירה שקולה נשמע במיקלס ה"חשון": "תוריד את הידיים ממני! לא אתה — אתהו".

עיקרי הדברים, ששני העתונאים הזכירים ב"רשימותיהם, נגעו בפעולות הריגול הישראלי בחוץ-לארץ:

● **ארליך ב"טרוד":** "אחד האמ" (המשך בעמוד 6)

לידה
לצעירים
ולצעירים
ברוחם

היא שונה.
היא מיוחדת במינה
היא

פרסום ל. ל. ויטקין

שלושה ימים אחרונים לקבלת כריכות "העולם הזה"

במשרדי "העולם הזה", תל-אביב, גליקסון 8 (עלי-יד כיכר דיזנגוף) יתקבלו לכריכה כרכי 1961 (וגם כרכי שנים קודמות) רק עד השמיני לפברואר בלבד. מחיר הכריכה הוא 5.5 ל"י הכרך (כולל משלוח בדאר, למעוניינים בכך). ואפשר לרכוש גליונות חסרים במחיר 65 אגורה הגליון. שעות קבלת הכרכים: יום ראשון וחמישי בשבוע בין השעות שש עד שמונה אחר הצהריים.